

લોક ઝંબેશ

લોક આંદોલન

જન સ્વાસ્થ્ય સભા

જન સ્વાસ્થ્ય સભાનો ઉદ્દેશ લોકોની આરોગ્ય સંબંધિત સમસ્યાઓના કાયમી ઉકેલ માટે જન આંદોલન શરૂ કરવાનો અને આવા આંદોલનોને ટેકો આપવાનો છે. રાજ્યસ્તરે આપણા રાજ્યની જુદી જુદી સંસ્થાઓ આ લોક ઝંબેશ લોક આંદોલનમાં સ્વૈચ્છિક રીતે જોડાય અને લોકોના સ્વાસ્થ્ય અંગે જાગૃતિ મેળવવાનો પ્રયાસ કરે તે માટે વડોદરા તેમજ અમદાવાદ ખાતે સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓ ની બેઠકો મળી હતી. આવી સમાંતર પ્રક્રિયાઓ ભારતમાં દરેક રાજ્યમાં કરવામાં આવી હતી તેમજ વિશ્વના દેશોમાં પણ ઝંબેશો /આંદોલનો શરૂ થયા છે. એટલે કે વિશ્વસ્તરે સ્વાસ્થ્ય અંગે લોકો જાગૃત બને તેવો મુખ્ય ઉદ્દેશ છે.

તા. ૩૦ નવેમ્બર ૨૦૦૦ અને ૧ ડિસેમ્બરનાં રોજ ભારતના દરેક રાજ્યમાંથી સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓ કલકત્તા ખાતે એકત્ર થયા હતા. તેમા શિક્ષણ અને સમાજકલ્યાણ કેન્દ્ર અમરેલીનાં પ્રતિનિધિ તરીકે જે.એમ.તળાવીયા તથા શ્રીમતિ વર્ષાબેન તળાવીયા એ ભાગ લીધો હતો.

તેમા નિચે પ્રમાણેના મુખ્ય મુદ્દાઓ હતા.

૧. સ્ત્રી ભૂણ હત્યા અટકાવવા માટેની વ્યૂરચના
૨. બાળકોમાં કુપોષણ, બાળઆરોગ્ય અને ડે-કેર સેન્ટર
૩. તબીબી વ્યવસાયનું નિયંત્રણ અને સુધારા
૪. સામુદાયીક આરોગ્ય કાર્યકર અને સમુદાયી આધારીત આરોગ્ય નિયંત્રણ
૫. આફત આયોજન
૬. બાળમજૂરી નાબુદી
૭. હિંસા અને સ્ત્રી આરોગ્ય

૮. ઘરગથ્થુ દવાઓ અને લોક ઉપચાર
 ૯. દવાઓનો યોગ્ય ઉપયોગ અને નિદાનતંત્ર
 ૧૦. પીવાનું પાણી, સેનીટેશન, પર્યાવરણ અને આરોગ્ય
 ૧૧. વીસ્થાપિતો અને આદિવાસીઓનું આરોગ્ય
 ૧૨. વસ્તી નિયંત્રણ અને ગર્ભનિરોધકોની પસંદગીના મુદ્દા
 ૧૩. એચ.આઈ.વી. અને વસ્તી નિયંત્રણ કાર્યક્રમો નાં સંદર્ભ નિતિમતાના મુદ્દાઓ
 ૧૪. તબીબી અને રસી સંશોધન તરાહ
 ૧૫. લઘુ ધિરાણ અને ગ્રામ્ય વ્યવસાય
 ૧૬. મહત્વના ચેપી રોગોનું નિયંત્રણ
 ૧૭. માનસિક આરોગ્ય
 ૧૮. આરોગ્ય સેવા માટે માનવ સંસાધન વિકાસ
 ૧૯. વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા અને આરોગ્યક્ષેત્રમાં ખાનગીકરણ
 ૨૦. લોકોની આરોગ્ય સેવા-માંગણી પત્રકને આખરી સ્વરૂપ આપવું
- ઉપરના તમામ મુદ્દાઓ ઉપર ચર્ચા કરવા એકત્ર થયેલા પ્રતિનિધિઓમાં ગુજરાત રાજ્યના ૭૦ પ્રતિનિધિઓ અલગ-અલગ સંસ્થામાંથી જોડાયા હતા. ઉપરોક્ત તમામ મુદ્દાની તેમજ પ્લેનરી સેશનમાં હેલ્થ ચાર્ટરને સ્વિકૃતિ આપવામાં આવી હતી. તેમજ ઢાકાની આંતરરાષ્ટ્રીય સભા પછી કેવા પ્રકારની ચળવળો કરવી તે અંગેની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. અંતમાં એક વખતના સ્વાતંત્ર્ય સેનાની અને રાણી જાંસી રેજીમેન્ટનાં કેપ્ટન લક્ષ્મીદેવીએ સોગંધ લીધી કરાવી હતી આ સાથે સભાની સમાપ્તિ ની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. આંતરરાષ્ટ્રીય સભા ઢાંકા ખાતે ભાગ લેવા સૌરાષ્ટ્રના મધુભાઈ વેગડા સહિત ૭ વ્યક્તિઓએ ભાગ લીધેલ હતો.

Publisher, Dhiren Vagadia on behalf of Educational & Social Welfare Centre and Printer Hiren Bipinbhai Joshi & printed at Devkamal Computers, Ganesh complex - Amreli and Published at 95-Jalaram nagar (2), Amreli, Editor Dhiren Vagadia.

Post Regn. No. G/AMI-91/99

Book -Post, Printed Matter

RNI No. GUJGUJ/1999/1521

Date Of Issue 1st of month

ટપક કાર્યાલય

શિક્ષણ અને સમાજ કલ્યાણ કેન્દ્ર

૯૫, જલારામનગર-૨ અમરેલી

☎ (૦૨૭૮૨) ૨૩૫૨૫, ૨૫૧૫૭, ૨૫૧૮૮

E-mail hard@ad1.vsnl.net.in

પાણી બચાવો, સંકટ ટાળો

મહિલા ઔદ્યોગિક સાહસિકતા અંગે કાર્યશાળા

તા.૫-૭ જાન્યુઆરી દરમ્યાન ' આનંદી ' સંસ્થા આયોજીત મહિલા ઔદ્યોગિક સાહસિકતા અંગે કાર્યશાળા રાજકોટ નજીક ઢોલરા મુકામે યોજવામાં આવેલ જેમાં અલગ અલગ સંસ્થાના કુલ ૨૫ તાલીમાર્થીઓ એ ઉદ્યોગ અંગેની પ્રાથમિક માહિતીઓ તેમજ જરૂરી હિસાબો, સર્વે, માર્કેટીંગ તેમજ સરકારી બિન સરકારી યોજના વિશે માહિતીઓ મેળવી હતી. સંસ્થા દ્વારા ચાલતા ધનિષ્ઠપાઠ્યક્રમ ના શિક્ષિકા બહેન નિહારિકાબેન મારવણીયા તથા ગ્રામિણ કાર્યકર્તા રેખાબેન સેંજલીયા તથા શાન્તુબેન શેલાર ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

મહિલા શક્તિકરણ કાર્યશાળા

તા.૫-૭ જાન્યુઆરી દરમ્યાન ' સ્વરાજ ' દ્વારા આયોજીત મહિલા શક્તિકરણ કાર્યશાળા જુના કોબા-ગાંધીનગર ખાતે યોજવામાં આવેલ જેમાં રિસોર્સ પર્સન તરીકે આનંદીબેન પટેલ, દમયંતીબેન પારેખ, નિતાબેન મહાદેવ, ડો. લક્ષ્મીબેન, રમેશભાઈ શાહ, ડો. લતાબેન વિ. એ દુ વિમેન એમ્પાઈમેન્ટ, પંચાયતીરાજ માં મહિલાઓની ભૂમિકા, મહિલા કાર્યકર્તાઓના ગુણ કેવા હોવા જોઈએ, તેમજ સ્ત્રી શરીરની રચના તેમજ પ્રજનન ની રચના વિશે વિડીયો કેસેટ દ્વારા સમજાવવામાં આવેલ. આ કાર્યક્રમમાં ફેમિલી કાઉન્સેલીંગ સેન્ટરના રેખાબેન દોગા તથા યુવતિ વિકાસ કેન્દ્ર નાં વિજયાબેન કુંકવાવ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

ગુજરાત વોલન્ટરી હેલ્થ એસોસીએશન

ગુજરાત વોલન્ટરી હેલ્થ એસોસીએશન દ્વારા તા. ૧૯-૨૦ દરમ્યાન રાજકોટ ખાતે રીપ્રોડ્યુક્ટીવ ચાઈલ્ડ હેલ્થ, એક્યુપ્રેસર તેમજ વોટર કન્ટ્રીફિકેશન પર તાલીમ કાર્યક્રમ રાખવામાં આવેલ આ કાર્યક્રમમાં રાજકોટ ડાયેસ્ટના બિશપજી, રાજકોટ જીલ્લા આરોગ્ય અધિકારી શ્રી ઉદાણી સાહેબ, ફાઇવ સી.સી. જયોસ ગુજરાત વોલન્ટરી હેલ્થ એસોસીએશનના વાઈઝ ચેરમેન હર્ષવર્ધનભાઈ જાની, સિસ્ટર આલફોન્સા થોમસ તેમજ અન્ય પ્રતિનિધિઓ હાજર રહ્યા હતા. સંસ્થાના પ્રતિનિધિ મમતા ગૌસ્વામી, વજુભાઈ ગોવિંદિયા, ભરતભાઈ ટીટીયા તથા ગ્રામિણ ક્ષેત્રના કાર્યકર્તા દયાબેન સેંજલીયા, દીલુબેન પરડવા, રમેશભાઈ ભંડેરી વગેરે હાજર રહ્યા હતા.

ગુજરાત એઈડઝ અવેરનેસ એન્ડ પ્રિવેન્શન યુનિટ

ગેપ સંસ્થા આયોજીત એચ.આઈ.વી/એઈડઝ ના કાર્યક્ષેત્રમાં એન.જી.ઓ.ની ક્ષમતા વૃદ્ધિ(કેપેસીટી બિલ્ડીંગ) કરવા સંસ્થાના વડાઓ નીમિટીંગ ૨૧ જાન્યુઆરીના રોજ રાખવામાં આવેલ. આ મિટીંગમાં સંસ્થાના વડાશ્રી ધીરુભાઈ વાગડીયા, હરિરાજ ચેરીટેબલનાં સેક્રેટરી કુ.મમતા ગૌસ્વામી, પ્રોજેક્ટલીડરશ્રી સુરેશભાઈ ગોહિલ હાજર રહ્યા હતા.

મહિલા સ્વરાજ અભિયાન

મહિલા સ્વરાજ અભિયાન આયોજીત પંચાયત મહિલા માહિતી કેન્દ્રની તાલીમ ૫-૭ જાન્યુઆરી દરમ્યાન અમદાવાદ ખાતે રાખવામાં આવેલ. તાલીમનો હેતુ પંચાયત મહિલા માહિતી કેન્દ્રની સમજ ઉભી કરવાનો હતો. આ તાલીમ કાર્યક્રમમાં સંસ્થાના કાર્યકર્તા વજુભાઈ તથા ખાંભા તાલુકાના ધુંધવાણા ગામના સરપંચશ્રી સોમીબેન તથા કંટાળા ગામના સરપંચશ્રી પાર્વતીબેન હાજર રહ્યા હતા.

રાલેગણ સિધ્ધિની મુલાકાત

વોટરશેડ વિકાસ યોજના અંતર્ગત યોજનાના છ ગામો(નાનૂડી, ઉમરીયા, તાતણીયા, લાસા, વિસાવદર, ધાવડીયા) માંથી ૨૪ બહેનો અને ૨૫ ભાઈઓ આ યોજનાના પ્રેરક રાલેગણ સિધ્ધિ (જી.અહમદનગર-મહારાષ્ટ્ર)ની મુલાકાત લીધી તેની વિગતો નીચે મુજબ છે.

આજથી ૨૫ વર્ષ પહેલા ગામમાં ૪૦૦ કુટુંબો હતા અને ૪૦ દારૂની ભઠ્ઠીઓ હતી. પાણીના અભાવે ખેતી થઈ શકતી નહોતી ૧૯૭૫માં અન્ના હજારે મિલ્ટ્રીમાંથી નિવૃત્ત થઈ ૭૫ માં ગ્રામ સભા બોલાવી શરાબ છોડાવી દેવા જણાવ્યું ત્યારે ગામ લોકોએ પ્રશ્નો કર્યો કે તો અમે ગુજરાત કેમ ચલાવીએ. અન્ના હજારેએ વિચાર્યું કે બદલાવ લાવવામાં લોકોની મનોસ્થિતિ બદલવી પડશે. તેમણે પોતાના ફંડમાં થી યાદવ બાબાનું મંદીર બનાવ્યું અને તેમા લોકોને ભાગીદાર બનાવ્યા. આમ ગામ લોકો દરેક કામમાં સહયોગ આપવા લાગ્યા. ગામમાં પરલોકેશન ટેન્ક બનાવ્યું હતું તેને ઉડુ ઉતારવા અને ઉપર લેવા માટે લોકોએ શ્રમદાન કર્યું. આ પછી વિવિધ યોજનાઓ હજારેજી લઈ આવ્યા અને દરેક યોજનામાં લોકભાગીદારી લેવાનું શરૂ કર્યું. અને જળ સંગ્રહના કામો શરૂ કર્યા અને ખેતીમાં સુધારો આવ્યો. દારૂની ભઠ્ઠીઓ બંધ થઈ. બીડી, તમાકુ, દારૂના વ્યસનો બંધ થયા અને દારૂ પીનારને સજા કરવામાં આવે છે.

ગામમાં નશાબંધી, નસબંધી, કુલ્હાડી બંધી, ચરાઈબંધી અને શ્રમદાન પાંચ મંત્રો સ્વીકારવામાં આવ્યા. તેના કારણે વરસાદનું પાણી બહાર જતું નથી અને હાલ ૧૦ ફૂટની ઉંડાઈએથી પાણી મળી રહે છે.

શિક્ષણ અને સમાજકલ્યાણ કેન્દ્રના ગ્રામ વિકાસના આ નવા છ પ્રોજેક્ટના સમીતીના હોદેદારો, સ્વાશ્રયી/ઉપભોક્તા જુથના જુથ લીડરો, વોટરશેડ વિકાસ ટુકડીના સભ્યોએ આ પ્રવાસથી યોજનાના કામો કઈ રીતે કરવા તેની માહિતી મેળવી હતી. પ્રવાસમાં અને સંસ્થાના કાર્યકરોમાં ૫૦ ટકા બહેનોની ભાગીદારી રહે છે. તે જાણી અન્ના સાહેબે કહ્યું કે પહેલીવાર બહેનોની આટલી સામેલગીરી જોવા મળી છે.

એઈડઝ

(ACQUIRED IMMUNODEFICIENCY SYNDROME)વર્તમાન સમયનો ખૂબ જ ઝડપથી ફેલાઈ રહેલો રોગ છે. માનવીએ ક્ષય(ટી.બી.)જેવા ભયંકર, પ્રાણઘાત રોગને પેનિસિલીન ની શોધ કરીને કાબૂમાં લીધો, શીતળા જેવા ભયંકર રોગને તેની રસીની શોધ દ્વારા નેસ્ત નાબુદ કર્યો અને ૨૦૦૧ માં પોલિયોને પૃથ્વી પરથી વિદાય કર્યો કેન્સર ના રોગ માટે વિકિરણ પદ્ધતિઓ, કેમોથેરાપી જેવી સારવાર વિકસાવી પણ હજુ એઈડઝ માટે ઘણું શોધવાનું બાકી છે. આ રોગ આવ્યો ક્યાં થી ?

આફ્રિકાના ગ્રીનમંકી અને આફ્રિકન એપસ(વાનર)માં HIV(SIMIAN IMMUNODEFIEVCY VIRUS) નો ચેપ હતો ૧૯૫૦ ની સાલમાં પોલિઓની રસી માટે તેના ઉપર પ્રયોગો થતા હતા ત્યારે આ પ્રાણીઓના મૂત્રપિંડના કોષોમાંથી પાલિઓ વેકસીન તૈયાર કરવાની પ્રક્રિયા થતી હતી તે પ્રક્રિયામાં ઈન્જેક્શન—સિરીજ જેવા સાધનો અન્યત્ર ઉપયોગમાં લેવાથી આ વાઈરસ મનુષ્યમાં દાખલ થયા અને માનવજાત માટે આફત આવી

સૌ પ્રથમ ૧૯૮૧માં ન્યુયોર્કમાં અને કેલિફોર્નિયામાં આ રોગ નોંધાયો ભારતમાં ૧૯૮૬ માં નોંધાયો એટલે કે આ રોગ માત્ર ૧૯ વર્ષનું આયુષ્ય ધરાવે છે તો સમય જતાં શું થશે ? માત્ર ૧ લી ડિસેમ્બરના રોજ વિશ્વ એઈડઝ દિન જવવાથી આપણે આ રોગને નાબૂદ કરી શકીશું ? જનજાગૃતિ માટે આ પ્રકારના દિન ઉજવવા જોઈએ તે જરૂરી છે પણ કેટલી વ્યક્તિઓ એઈડઝ વિશે જાણે છે ? ગ્રામ્ય કક્ષાએ તેની શું સ્થિતિ છે ? ભારત ગામડાઓ નો દેશ છે. તેનો પ્રચાર ગ્રામ્ય કક્ષાએ ગ્રામ્ય પદ્ધતિ મુજબ થવો જરૂરી છે.

કંઈ રીતે ફેલાય છે ? (૧) રૂઢિરાધાન એટલે કે કોઈને જીવનદાન આપવા માટે અપાતા રક્તથી (૨) એઈડઝ વાળી વ્યક્તિ સાથે જાતિય સમાગમ દ્વારા (૩) એઈડઝવાળી ગર્ભવતી સ્ત્રી બાળકને જન્મ આપે તો બાળકને આ રોગ હોય છે. (૪) એઈડઝવાળી સ્ત્રી બાળકને સ્તનપાન કરાવે તો તો બાળકને રોગ થાય છે. (૫) દવાઓ માટે વપરાતી ઈન્જેક્શનની સિરીજ અને નીડલ દ્વારા. (૬) અંગ પ્ત્યારોપણ દ્વારા. (૭) નશાકારક પદાર્થો લેનારી વ્યક્તિ આડેઘડ સિરીજ કે નીડલનો ઉપયોગ કરે ત્યારે (૮) એક જ અસ્ત્રાથી અલગ—અલગ વ્યક્તિ દાઢી કરે ત્યારે.

આવા કિસ્સામાં એઈડઝના રોગવાળી વ્યક્તિ માધ્યમ બને છે કારણ આ રૂઢિરદ્વારા ફેલાતો રોગ છે.

કાળજી:—(૧) ડિસ્પોઝીબલ નીડલ—સિરીજ નો ઉપયોગ

કરવો (દવાખાનામાં કે પેથોલોજીકલ લેબોરેટરીમાં આપણા

દેશમાં આ બાબતમાં ખૂબ જ બેદરકારી રાખવામાં આવે છે ગ્રામ્ય કક્ષાએ તેમજ કેટલીક પેથોલોજીકલ લેબોરેટરીમાં ડિસ્પો. નીડલ સિરીજ વપરાતા નથી ક્યારેક આવા સાધનો પાછલા બારણેથી ફરીવાર ઉપયોગમાં લેવાતા હોય છે માનવ જિંદગી મનડે આ બાબત જરાપણ બેદરકારી ચલાવી લેવાય નહીં, આવા કિસ્સાઓ પકડીને તેમને કડકમાં કડક સજા કરવી જોઈએ તે કંઈક ફેર પડશે. ૨૦ મીનીટ સુધી આવા સાધનો ગરમ પાણીમાં ઉકાળી વાપરવા વધુ ઉત્તમ છે. (૨) માન્ય સંસ્થા મારફત કે માન્ય બ્લડ બેંકમાંથી તેના યોગ્ય પ્રમાણપત્ર સાથે 'બ્લડ' મેળવવું, ઘંઘાદારી રક્ત દાતાનું બ્લડ લેવું નહિ. (૩) અનુક વ્યક્તિ સાથેનો શારિરિક સમાગમ ટાળવો (આપણા દેશમાં 'ચરિત્ર' અંગે કાળજી લેવાતી હોવાથી આ સંભાવના ઓછી છે) તેમ છતાં નિરોધનો ઉપયોગ જરૂરી બને છે. (૪) એઈડઝવાળી સ્ત્રી ગર્ભવતી ન બને તેની કાળજી લેવી.

લક્ષણો:—(૧) ચાર અઠવાડીયા સુધી શરીરમાં તાવ—કળ તર થાક (૨) લાંબા સમય સુધી તાવ રહે તેનું નિદાન ન થાય (૩) લોહીના ઝાડા થવા (૪) ભૂખ મરી જાય વજનમાં ઘટાડો થાય ત્યારે એઈડઝની અસર છે તેને એ. આર. સી. કહે છે. (એઈડઝ રિલેટેડ કોમ્પસેલ) આવી વ્યક્તિઓમાંથી વધુમાં વધુ ૩૦ % લોકોને એઈડઝ હોય છે. (૧) વજનમાં ૧૦ ટકા જેટલો ઘટાડો (૨) ચામડી પર બરો મુતરી ગયો હોય તેવા ચાઠા પડે (૩) ન્યુમોનિયા થાય (૪) મોઢા કે ગળામાં ચેપ લાગે ત્યારે પૂર્ણ કક્ષાનો એઈડઝ થયો છે.

નોંધ:—શિક્ષણ અને સમાજકલ્યાણ કેન્દ્ર દ્વારા યુવતી વિકાસ કેન્દ્ર ચાલે છે. હજારો બહેનોને એઈડઝ અંગે આ સંસ્થા દ્વારા માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું છે, માર્ગદર્શન મેળવેલી બહેનોએ આ માહિતી ઘરે ઘરે પહોંચાડવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે. આવી રીતે કાર્ય કરીશું તો જાગૃતિ દ્વારા આ રોગને વિશેષ ફેલાવતો અટકાવી શકીશું.

બાકી તો આધુનિક સંશોધનોમાં આ રોગના એચ. આઈ. વી.—૧ અને એચ. આઈ. વી.—૨ની ઘણી માહિતીઓ મેળવવામાં આવી છે એ. ઝેડ. ટી. જેવી દવા શોધવામાં આવી છે. તેની કિંમત હાલમાં ૨૦,૦૦૦ ડોલર પ્રતિવર્ષ માટે થાય છે કારણ રોજ લેવાની દવા છે. ઈટાલીયનનાં લેડી વૈજ્ઞાનિક બાર્બરી એઈડઝની રસી શોધે છે વાનર ઉપર સફળતા મેળવી છે અને એપ્રિલમાં રોમના એઈડઝનાં દર્દીઓને આપવામાં આવી છે.

ભવિષ્યની શોધ, ઔષધની કિંમતમાં ઘટાડો કરશે પણ અત્યારે આપણી સાવચેતી..... માનવીને બચાવશે ?

બિપીન આર. જોષી (જીવવિજ્ઞાન શિક્ષક)

કમાણી ફોરવર્ડ હાઈસ્કૂલ—અમરેલી

જો પાણી જાય એણે તો દુઃખ આવે આપ મેળે

ટપક

શિક્ષણ અને સમાજ કલ્યાણ કેન્દ્રનું માસિક મુખપત્ર

વર્ષ : ૩ અંક : ૧

જાન્યુઆરી, ૨૦૦૧

સંપાદક ટીમ

પ્રકાશ ભટ્ટી

કચ્છનબેન વાગડિયા

વજુ ગોવિંદીયા

ધર્મેન્દ્ર મહેતા

મમતા ગૌસ્વામી

વિજયાબેન કુંકવાવ

રેખાબેન દોંગા

ભૂકંપ

તા. ૨૬/૧/૨૦૦૧ ના રોજ આપણે સૌ આઝાદી પર્વ ઉજવી રહ્યા હતા ત્યારે... ગુજરાતના મોટા ભાગમાં ૧ મિનીટ ૪૦ સેકન્ડ સુધી ધરતીકંપના આંચકાઓ આવ્યા.

આનંદમાં.... ભય દાખલ થયો આપણે જમીનમાંથી પાણી ખેળાયવાનું ઓછું કરેએ, કુદરતના પેટાળને કુદરતી સ્થિતિમાં રહેવા દઈએ તો કદાચ આવી આપત્તિમાં ઘટાડો કરી શકીશું. ચાલો પ્રતિજ્ઞા કરીએ કે ધરતીના પેટાળની કુદરતી સંપત્તિનો ખૂબ જ ઓછો અને જરૂર પુરતો જ ઉપયોગ કરીએ.

આ ધરતીકંપમાં જેને કોઈને નુકસાન થયું હોય તેને 'ટપક'

પરિવાર સહાનુભૂતિ દાખવે છે.

શુક્રવારે સવારે બનેલા આ ભયંકર બનાવ બાદ ભૂકંપ પીડીતોની વહારે જવા સૌ ચિંતીત હતા. ત્યારે શિક્ષણ અને સમાજકલ્યાણ કેન્દ્રમાં ૮ યુવાનોને દવા તથા આહારની સામગ્રી સાથે ભુજ જવા તૈયારી કરી, શનિવારે તેઓ ત્રણ વાહનો લઈ કચ્છ પહોંચ્યા. સોમવારે સંસ્થાના સીવીલ એન્જનીયર શ્રી એમ.એ. બગડા, સરદાર યુવક મંડળ અને વિકાસ સમર્થન કેન્દ્રોના એન્જનિયરો સાથે જિલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સીના સહયોગથી રાહત કામગીરી માટે કચ્છ પહોંચ્યા છે.

મહિલા સરપંચોની મિટીંગ

તા. ૨૨ના રોજ ખાંભા તાલુકાના મહિલા સરપંચો માટેની મિટીંગ સંસ્થાના ખાંભા કાર્યાલયખાતે રાખવામાં આવેલ. જેમાં મહિલા સ્વરાજ અભિયાનનાં કો-ઓર્ડિનેટર શ્રીમતિ પારૂલબેન પ્રજાપતિ, સંસ્થાના પ્રમુખશ્રી ધીરુભાઈ વાગડીયા, વજુભાઈ વગેરે હાજર રહી પંચાયત માહિતી કેન્દ્ર અંગે ચર્ચા કરવામાં આવેલ. તેમજ તાલુકા પંચાયત કચેરીમાં પંચાયત માહિતી કેન્દ્ર શરૂ કરવા અંગે તાલુકા વિકાસ અધિકારીશ્રીની મુલાકાત તથા તાલુકા પંચાયતના મહિલા પ્રમુખશ્રી કમળાબેન બોદરની મુલાકાત લીધી હતી.

જો નંદીએ ભુલ ન કરી હોત તો.....

નંદીએ ભગવાન શંકરનો પોઠીયો છે. તે આપણે સહુ જાણીએ છીએ અને તે બળદ શા માટે બની અહિં પૃથ્વી લોક પર મહેનત કરવા લાગ્યો તેની વાતથી કદાચ આપણે જાણકાર હોઈએ તો એક વખત ભગવાન શંકર અને પાર્વતી બંને કૈલાસ પર્વત પર ચર્ચા એટલે કે કંઈક અંગત વાતો કરતા હતા અને પોઠીયા ભગવાન શંકરનું વાહન એટલે તેને બહાર ચોકી કરવા રાખ્યો કે કોઈ આવે તો રોકજે અહીં જરા ખાનગી વાતો થાય છે. આજ્ઞાપાલ નંદીએ તો બસ ફરજ પર જમાવી દીધી.

થોડીવાર પછી માનવોનું ટોળું રાડો પાડતું, મોટેથી બોલતું આવી પહોંચ્યું નંદીએ તેમને રોક્યા અને આવવાનું કારણ પુછ્યું તો માનવીઓ બોલ્યા અમારો પ્રશ્ન છે અને અમારે શિવજીને મળવું છે. નંદી કહે અત્યારે ખાસ વાતો ચાલી રહી છે. તમારે જે પ્રશ્ન હોય તે મને કહો હું પુછી આવું. લોકો કહે કે તો પુછી ઓવો કે અમારે ક્યારે ન્હાવું? ક્યારે ખાવું? નંદી તો ભગવાન પાસે ગયો અને પુછ્યું પ્રભુએ જવાબ આપ્યો ત્રણ વાર ન્હાય અને એકવાર ખાય. માથું ઘુણાવતો, પુછ હલાવતો બડબડતો આવતો હતો ત્રણવાર ન્હાય, એકવાર ખાય, ત્રણવાર ખાય, એકવાર ન્હાય આમ વેણ ફરી જતા માનવીઓને આવી કહ્યું કે તમારે ત્રણવાર ખાવાનું અને એકવાર ન્હાવાનું લોકો તો જતા રહ્યા. મણદેવે ચર્ચા પુરી થતા નંદીને બોલાવી પુછ્યું કે લોકોને જણાવી દીધું નંદી કહે હા ત્રણવાર ખાય અને એકવાર ન્હાયકહી દીધું. મહાદેવ તો વિચારે ચડી ગયા તો તે ઉંઘુ કહ્યું હવે અનાજ નો પ્રશ્ન થશે એટલે તું બળદ બની પૃથ્વી પર જા અને ખેતી કર અનાજ પેદા કર તારી ભૂલની સજા તારે ભોગવવી રહી. જો આ નંદીએ ભુલ ન કરી હોત તો આપણે ત્રણવાર ન્હાવા માટે અને એક જ ટંક ખાવા માટે ઘણી બધી પાણીની બચત કરી શક્યા હોત અને આજે આવેલી પાણીની જાગૃતિ ઘણા વર્ષો પહેલા અહીં પહોંચી ગઈ હોત. આજની કટોકટી નો સામનો ન રહ્યો હોત આમ છતા જન જાગૃતિ અને વોટરશેડ જેવી યોજનાથી ચોકકસ આપણે જળ કટોકટી નિવારી શકીશું તો આવો પાણી બચાવીએ.....

પ્રકાશભાઈ ભટ્ટી

શુધ્ધ રાખો વાણી, બચાવો વહેતું પાણી